1848. **No. 103.**

LEEUWARDER COURANT



DINGSDAG **den 26 DECEMBER.**

NATIONALE MILITIE.

De GOUVERNEUR van *Friesland*,

Herinnert, bij deze, aan de belanghebbenden:

Vooreerst: dat de manschappen, welke bij de Nationale Militie reeds werkelijk *voor zich zelven*, dienen, en, gedurende het tegenwoordige jaar, of in jaren, hetzelve voorafgaande, (mits, in het *laatste* geval het ontslag, te dier tijd, ook is aangevraagd, doch zonder gevolg heeft moeten blijven) overeenkomstig de art. 91 en 94 der wet van 8 Januarij 1817 en de deswege gemaakte latere bepalingen, hetzij *door het overlijden van eenen Vader of Stiefvader, of wel Moeder, of Stiefmoeder, Weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouders, of, eindelijk, door het overlijden van eenen broeder of van broeders*, regt op vrijstelling hebben verkregen, en diensvolgens, hun ontslag zullen verlangen, hetzelve kunnen bekomen.

Ten tweeden: dat zij, die in dat geval verkeeren, zich daartoe, *vóór den 5 Januarij* van het volgende jaar, in geschrifte, moeten adresseren aan het Bestuur der Stad of Grietenij, voor welke zij in dienst zijn getreden, en dat hiertoe ook derzelver Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd zijn.

Ten derden: dat bij de adressen of aanvragen om ontslag, moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt volgens de voorschriften, die daarvan bij de wetten op de Nationale Militie gegeven zijn.

Ten vierden: dat van alle adressen of aanvragen om ontslag, welke niet vóór den gestelden tijd ingekomen zijn, maar later ontvangen worden, of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde bevonden zijn, voor het loopende jaar geen gebruik kan worden gemaakt en het ontslag, voor dat jaar dus, ook *niet* verleend zal worden.

Ten vijfden: dat verder alle Ingezetenen, die, *op den eersten Januarij aanstaande* hun *negentiende* jaar zijn ingetreden, na daartoe, bij Publicatie, door het Plaatselijk-Bestuur, te zijn opgeroepen, *zich vóór den 20 van gezegde maand Januarij*, DUS UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN DIER MAAND, tot de loting moeten doen inschrijven, wel te verstaan, alléén die jongelingen, welke in den jare 1830 geboren en dus op den 1 Januarij 1849 in hun *negentiende* jaar getreden zijn, welke de *eerste* classe uitmaken.

Ten zesden: dat het woord *Ingezetenen*, hierboven genoemd, al degenen omvat, welke hun verblijf of de zetel van hun vermogen, binnen het Koningrijk gevestigd hebben, en dat dus ook, in zoo verre de *vreemdelingen*, even als de inboorlingen, aan de dienst der Nationale Militie onderworpen zijn.

Ten zevenden: dat almede diegenen, welke hun verblijf binnen het Rijk zijn komen te vestigen en als INGEZETENEN beschouwd moeten worden, zich insgelijks, voor zoo verre zij nog in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar, *op den 1 Januarij e. k.*, alzoo nog *niet* volbragt zullen hebben, *vóór den twintigsten*, EN DUS UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN *dier maand*, ter inschrijving moeten aangeven in dat Register, waartoe zij, volgens hunne jaren, behooren, ten einde voor hunne classe na te loten.

Ten achtsten: dat van de voorzeide inschrijving geen der bedoelde jongelingen uitgezonderd is, maar dat een ieder van hen, *zonder eenig onderscheid*, en dus ook zij, die zich reeds in *militaire* dienst bevinden, alsmede alle anderen, die, om welke redenen dan ook, wettige gronden tot vrijstelling zouden mogen hebben, zich aan het Bestuur der Stad of Grietenij, tot welke zij, volgens de Wet voor de *Militie* behooren, ter inschrijving moeten aangeven op de dagen en uren, die daarvoor door het Plaatselijk Bestuur, bepaald en bekend gemaakt zullen worden, en dat die aangave, bij afwezigheid der jongelingen zelve, door hunne Ouders, Voogden of die over hen gesteld zijn, moet geschieden.

Ten negenden: dat de *wettige* woonplaats of het domicilie voor de inschrijving, hierboven vermeld, is:

a. voor *gehuwden* de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben, waarvoor, in twijfelachtige gevallen, gehouden wordt de plaats, alwaar de gehuwden, op den 1 Januarij van elk jaar, tot de uitoefening van eenig beroep, patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel en mobilair beschreven zijn, om, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, alwaar zij zich bevinden.

b. voor *ongehuwden* de woonplaats der ouders, en, bij overlijden van beiden, die van den eerstbenoemden voogd, voor zoo verre, namelijk, de volgende bepalingen daarin geene uitzondering zullen maken.

c. voor *hen, die door hunnen Vader, Moeder, Voogd of Curator achtergelaten zijn, en geen bestaan hebben*, de plaats alwaar hunne Ouders, eerst in rang benoemden Voogd of Curator, het laatst gewoond hebben, of wanneer die plaats niet bekend, of buiten het Rijk mogt gelegen zijn, die plaats, alwaar zoodanige achtergelatenen zich bevinden.

d. voor *diegenen, welke geene Ouders, Voogden, Curators, of een eigen bestaan hebben*, de plaats alwaar zij zich ophouden.

e. voor *de gealimenteerden, of de kinderen in Godshuizen en liefdadige Gestichten*, ONVERSCHILLIG OF DEZELVE AL DAN NIET, OUDERS, OF VOOGDEN HEBBEN, die plaats, alwaar de Godshuizen, of de Besturen, welke de alimentatie bekostigen, *gevestigd* zijn.

f. voor hen, wier Ouders *van elders* worden gealimenteerd, *onverschillig of zij zelve in de alimentatie* AL *dan* NIET *deelen*, insgelijks die plaats, alwaar de armen administratie, door welke de alimentatie, of ondersteuning, aan de Ouders, of derzelver huisgezinnen geschiedt, elders gevestigd moge wezen, WANNEER DE JONGELINGEN, NAMELIJK BIJ HUNNE OUDERS INWONEN, of, zoo dit het geval niet mogt zijn, de woonplaats der Ouders.

g. *voor diegenen, wier Ouders geen bekend domicilie hebben*, de plaats, alwaar zij zich bevinden, en, eindelijk,

h. voor de zoodanigen, *welke* AFZONDERLIJK *en* NIET *te gelijk met hunne Ouders, of naastbestaanden, bij welke zij bevorens inwoonden, door sommige Godshuizen, of Armbestuurders, ten hunnen koste, in de Coloniën der Maatschappij van Weldadigheid zijn uitbesteed, gelijk mede voor die personen, welke, vóór rekening van andere Gemeenten, in de Bedelaars Gestichten dier Maatschappij geplaatst zijn, met inbegrip van de zoogenaamde, in den omtrek der Kindergestichten derzelfde Maatschappij gehuisvestte, Bedelaars-huisgezinnen*, die Gemeente, onder welke de Godshuizen, of Besturen, door welke de kosten van verpleging bestreden worden, behooren.

Ten tienden: dat elk jongman, welke verzuimt zich *vóór den 20 Januarij*, en ALZOO UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN VAN DIE MAAND, te doen inschrijven, of voor wien daartoe, *uiterlijk* op *laatstgenoemden dag* geene aangave gedaan wordt, al nog zal worden ingeschreven aan het einde van het Register, doch dat hij tevens, voor dat verzuim, zal worden verwezen tot eene boete van niet minder dan *vijf gulden*, en niet te bovengaande de som van *honderd gulden*, of, ingeval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis *van vier dagen tot zes weken.*

Ten elfden: dat echter de zoodanigen, die zich ook *vóór den 28 Januarij*, en mitsdien op den ZEVEN EN TWINTIGSTEN van die maand, nog niet hebben laten inschrijven, dadelijk gearresteerd en naar de Hoofdplaats der Provincie overgebragt zullen worden, ten einde, wanneer zij niet bevonden worden door ziekte, of ligchaamsgebreken, voor de militaire dienst ongeschikt te zijn, dadelijk aan den Provincialen Commandant ter inlijving als niet ingeschrevenen, te worden overgegeven, in mindering van het Contingent der Gemeente, tot welke zij behooren, om, als zoodanig, *vijf volle jaren* uit te dienen, zonder in het groot verlof te mogen deelen.

Ten twaalfden: dat, derhalve, aan de niet aangave ter inschrijving, *vóór den 28 Januarij*, dus uiterlijk op den ZEVEN EN TWINTIGSTEN van die maand, tevens verbonden is het verlies van zoodanige vrijstelling van de dienst der Militie waarop een niet ingeschrevene, vóór dien tijd, *vóór altijd*, of *voor één jaar*, anders dan om ziekte, of ligchaamsgebreken, aanspraak zoude hebben kunnen maken, bijaldien hij aan zijne verpligting had voldaan, en dat ook geene eigene aangave, *na* dien tijd, eenige verschooning kan aanbrengen.

Ten dertienden: dat de evengezegde niet ingeschrevene en ingelijfd wordende personen, daarenboven, verwezen zullen worden tot het DUBBELD der boete, of straffe, hiervoren vermeld; tenzij zij voldoende bewijzen, dat zij in het jaar, waarin de inschrijving verzuimd is, eene wettige reden tot vrijstelling zouden hebben kunnen doen gelden, wanneer zij *zonder* boete zullen worden ingelijfd.

Ten veertienden: dat ook de Ouders, Voogden, Regenten, of Directeuren van Godshuizen en Armbesturen, bij de Wet verpligt worden hunne kinderen of pupillen, in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk gemagtigd, te doen inschrijven, en dat zij, daarin nalatig blijvende, verbeuren zullen de boeten, daarop, bij de Wet bepaald, zijnde niet minder dan *vijf en twintig* en niet meer dan *honderd gulden*, of, volstrekt onvermogend zijnde, gestraft zullen worden met eene gevangenis van *een* tot *twee maanden*, onverminderd de nasporingen naar de dienstpligtigen, even als ten aanzien van de deserteurs van het krijgsvolk van den Staat gebruikelijk is.

Wordende dien ten gevolge, elk en een iegelijk, die zulks aangaat, ten nadrukkelijksten aangemaand en gewaarschuwd aan zijne verpligtigen ten aanzien der Nationale Militie *op zijn tijd* en getrouwelijk te voldoen, ter voorkoming der onaangename en nadeelige gevolgen, welke door het ten achteren of in gebreke blijven in de *tijdige* voldoening aan die verpligtigen ontstaan; terwijl, eindelijk, alle Ouders, Voogden, Regenten enz., hierbij betrokken, expresselijk nog worden aangemaand om, ook van hunne zijde, voor de *tijdige* inschrijving van hunne kinderen, pupillen enz. en, in het bijzonder, van hen, die, door afwezigheid of om andere redenen, zich zelven niet zullen *kunnen* aanmelden, zorg te dragen, en om zich niet te spoedig en op te losse gronden overtuigd te houden, dat zij aan de inschrijving en loting voor de Nationale Militie nog niet onderworpen zijn, maar om zich, zelf bij de *minste* twijfeling omtrent hunnen juisten ouderdom, van denzelven, *hetgeen in* HET ALGEMEEN, *zeer is aan te raden*, te verzekeren door het doen nazien van de Registers van den Burgerlijken Stand, als alléén als *wettige* bewijzen van den ouderdom kunnende worden aangemerkt, ten einde, langs dien weg, voor te komen, dat zij zelve in geene boete, of straffe, vervallen, en dat hunne kinderen, pupillen enz., die zich, ook in dezen, en, niet zonder grond, op hunne Ouders, of die over hen gesteld zijn verlaten, insgelijks niet geboet, of gestraft, en, als niet ingeschrevenen, of later, als niet *op zijn tijd* ingeschreven geweest zijnde en medegeloot hebbende, behandeld behoeven te worden.

Leeuwarden, den 18 December 1848.

Voor de Gouverneur afwezig,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
S. SALVERDA.

De GOUVERNEUR van *Friesland*,

Brengt bij deze, ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de 2de suppletoire Patentkohieren, over de dienst 1848/49 van de Gemeenten: *Leeuwarden, Jelsum, Wirdum, Huizum, Hijum, Harlingen, Franeker, Ried, Tzum, Minnertsga, Sexbierum, Dockum, Anjum, Ee, Nijkerk, Holwerd, Nes, Ternaard, Ballum, Nes op Ameland, Schiermonnikoog, Dronrijp, Deinum, Berlikum, Beetgum, Baard, Jorwerd, Oosterwierum, St. Anna-Parochie, St. Jacobi-Parochie, Lieve Vrouwen Parochie, Blija, Hallum, Ferwerd, Marrum, Buitenpost, Drogeham, Koten, Surhuizum, Akkerwoude, Birdaard, Veenwouden, Burum, Kollum, Westergeest, Bergum, Giekerk, Hardegarijp* en *Oostermeer*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde kohieren mogten bestaan, of worden verondersteld, zich, bij reclame, geadresseerd aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt, en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der kohieren, zijn ingediend, des verkiezende bij den Controleur der Directe Belastingen, In- en uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan, door eigen schuld, zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 21 December 1848.

De Gouverneur,
VAN PANHUIJS.

Aan de Plaatselijke Besturen in de Provincie wordt hiermede berigt, dat de middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, op de markt van Vrijdag den 22 December 1848, te *Leeuwarden*, zijn geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 9,00.
Voor de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 139,00.
Voor de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 139,00.

Leeuwarden, den 23 December 1848.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

PARIJS, den 20 December.

Louis Napoleon Bonaparte is heden tot President der Fransche Republiek uitgeroepen en als zoodanig geïnstalleerd.

Tegen de verwachting had deze groote en gewigtige gebeurtenis reeds heden plaats. De spoed, welke daarmede thans gemaakt is, wordt door sommigen toegeschreven aan de vrees voor eene demonstratie ter gunste van het keizerrijk. Anderen spreken van eene zamenzwering tegen *Louis Napoleon.* Wat hiervan ook zij, de groote krachtsontwikkeling, welke heden in den omtrek van het gebouw der nationale vergadering plaats vond, scheen ten doel te hebben de onruststokers, ontzag in te boezemen, en de uitroeping van den President eenigen luister bij te zetten.

Deze groote krachtsontwikkeling deed vermoeden, dat de proclamatie heden plaats zou grijpen, en in dit vermoeden werd men bevestigd, toen men, bij het binnentreden der nationale vergadering, de familie *Bonaparte* in eene gereserveerde loge opmerkte. Alle tribunes waren dan ook weldra bezet en de volksvertegenwoordigers in grooten getale aanwezig. Nadat eenige zaken van gering aanbelang waren afgehandeld, gaf de voorzitter het woord aan den heer *Waldeck-Rouseau*, om rapport uit te brengen nopens de verkiezing van den President.

KEULEN, den 20 December.

De kans voor Pruisen, dat de koning van dat Rijk, zonder tegenstand van andere duitsche Vorsten, tot duitsch keizer verheven zal worden, schijnt veel gunstiger te staan dan nog kort geleden. De alliantie van verscheidene duitsche regeringen tegen dit plan moet door de veranderde houding van Wurtemberg veel verzwakt zijn.

— Aan den Rijn luiden de berigten weder zeer oorlogzuchtig. Uit Coblenz meldt men dat de landweer overal zal opgeroepen worden, en dat, terwijl de landweer van daar naar Luxemburg trekt, verscheiden bataillons Pommersche landweer te Coblenz in bezetting zullen komen. Voortdurend zag men zwaar geschut te water aanvoeren en op de vestingwerken planten.

's GRAVENHAGE, den 21 December.

Bij Koninklijk besluit van den 20 dezer, no. 70, is de ambtsbetrekking van betaalmeester in het arrondissement Nijmegen opgeheven, en zulks te rekenen van primo Januarij 1849.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft, in hare zitting van heden, aangenomen de ontwerpen van wet, strekkende: 1°. tot vaststelling van provinciale belastingen voor het jaar 1849; en 2°. tot vaststelling der begrooting voor het algemeen burgerlijk pensioenfonds voor het jaar 1849.

— Ten aanzien der maatregelen, welke het Ministerie voornemens zoude zijn aan den Koning in overweging te geven, om het te kort van de dienstjaren 1848 en 1849 te dekken, meent de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* thans het volgende als geloofwaardig te kunnen mededeelen:

Het te kort moet bedragen over 1848 *tien millioen* gulden, veroorzaakt deels door de buitengewone voorzieningen tegen en ter gelegenheid van buitenlandsche omwentelingen, deels door de mindere opbrengst van ruim zes millioen gulden van de koloniale producten. Over 1849 worden deze producten berekend een te kort van plus minus *vijf millioen* te zullen opleveren.

Er zal dus, over de beide dienstjaren 1848 en 1849, meer uitgegeven en minder ontvangen zijn, dan bij de begrootings-wetten is kunnen geraamd worden, ongeveer *vijftien millioenen gulden gezamenlijk.*

In dit te kort op eene afdoende wijze te voorzien, schijnt als gebiedend noodzakelijk beschouwd te wezen. Ook kan de uitgifte van schatkist-billetten niet voortduren. Inderdaad is zij eene leening. — Van geldleening heeft de Nederlandsche staat rijke ondervinding. — Juist aan de gevolgen van dat veelal gereede, maar altijd hoogst kostbare middel, lijden 's lands finantien. — De regering zou dus niet gaarne medewerken om dat lijden te verzwaren, terwijl van den anderen kant al haar pogen strekt tot het daarstellen van bezuiniging.

Van daar dat het ministerie schijnt in overweging te hebben gebragt het heffen eener belasting gedurende twee jaren, waarvan de hoofdtrekken hierop zouden nederkomen:

1°. Vijf per Cent op de rente van alle fondsen. — Bij wege van inhouding, voor die van alle mogelijke binnenlandsche negotiatien. Voor die van buitenlandsche effecten, naar de opgave der houders.

2°. Vijf per Cent op het zuiver kadastraal inkomen van alle vaste goederen.

3°. Vijf per Cent van alle tractementen en pensioenen boven zeker bedrag; daar beneden in afdalende rede, en

4°. Eene klimmende en dalende verhooging op het patentregt, om handel en industrie van alle opgaven omtrent hunne inkomsten te ontlasten. Zeer geringe patenten zouden van deze verhooging vrijgesteld zijn.

Het groot voordeel van dit plan is blijkbaar hierin gelegen, dat het werkdadig en productief gedeelte der Natie daardoor zeer ligt zal worden getroffen, en dat er geen' maatregelen hoegenaamd genomen worden, welke eenigzins het crediet der neringdoende populatie zouden kunnen benadeelen.

Eenige dusverre vrijgestelde beroepen, als dat van advocaat, worden bij dit plan aan het patentregt onderworpen.

Omtrent vele verdere bijzonderheden, als daar zijn vrijstellingen voor liefdadige gestichten en andere, zijn wij nog te onvolkomen inlicht, dan dat wij daarvan eenige opgave durven doen.

Dit staat echter, naar onze informatien, vast, dat een plan, op de vorenstaande grondslagen gebouwd, in bewerking is.

Het ware intusschen te wenschen, vervolgt het blad, dat die grondslagen zelve op eene officieele wijze openbaar werden gemaakt, alvorens wets-ontwerpen, daartoe betrekkelijk, aan de Kamer werden ingediend. Eene halve kennis toch van dergelijke ontwerpen geeft slechts aanleiding tot dikwerf ongegronde aanmerkingen. De tijd van het geheim is immers voorbij. Waarschijnlijk echter wordt dit nog ten deele bewaard, omdat het onderwerp bij den Koning en vooral ook op het toekomstig advies van den Raad van State groote wijzigingen kan ondergaan. Het groote doel schijnt te zijn om de ongelegenheid van het oogenblik dadelijk te dekken, ten einde, bij het terugkomen tot den normalen toestand, later de te verkrijgene bezuinigingen, tot ontlasting der Natie, bepaaldelijk met opzigt tot de eerste levensbehoeften, zouden kunnen strekken.

LEEUWARDEN, den 25 December.

Bij besluit van den 21 December jl., no. 58, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: aan den heer *G. van Wageningen*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag te verleenen als wethouder der stad Leeuwarden; aan den heer *H. van Genderen*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag te verleenen als secretaris der grietenij Lemsterland en aan den heer mr. *E. Cats*, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontslag te verleenen als secretaris der stad Sloten.

— Bij besluit van den 19 December jl., no. 90, heeft Zijne Majesteit benoemd: tot dijks gedeputeerde bij het dijks bestuur der vijf deelen Zeedijken binnendijks den heer mr. *A. Telting*; tot dijks-gedeputeerde bij het dijks-bestuur der vijf deelen Zeedijken buitendijks den heer *J. Kingma*; tot lid van het dijks-bestuur van den Ouden Lindedijk den heer *K. Harmens Pen*, bij continuatie.

— Men verneemt dat de zich op hunne kunstreis alhier bevindende Virtuozen *Theodore Krausse*, Hof-Pianist van Z. K. H. de Groot Hertog *van Saxen Weimar* en *E. Gerard Bres*, eerste Fluitist, het voornemen hebben, op Woensdag den 3 Januarij e. k., een groot Concert te geven. De gunstige vermelding en den overal ingeoogsten lof welke deze toonkunstenaren mogten ten deel vallen, beloven alzoo den beoefenaren en voorstanders der edele toonkunst in deze Stad eenen aangenamen en genotvollen avond.

— Den 20 dezer is te Groningen, na afgelegd examen, tot Doctor in de regten bevorderd, de heer *S. Witteveen Fz.*, van Metslawier, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales.*

— Te Doesburg is een weduwenfonds, in 1789 door eenige ingezetenen dier stad, onder goedkeuring van den magistraat, opgerigt; het verstrekt aan de weduwen van gestorven leden, zoolang zij niet hertrouwen, eene jaarlijksche toelage, die de twee eerste jaren na het overlijden, *f* 50, de twee volgende *f* 100 bedraagt, en vervolgens zooveel als de inkomsten van het fonds toelaten doch niet meer dan *f* 200. Er mogen niet meer dan 100 leden zijn; daartoe worden bij voorkeur stadgenooten genomen. Elk lid betaalt jaarlijks *f* 16 contributie. Ten gevolge der heilzame werking van dit fonds, tot welks lidmaatschap steeds vele adspiranten zijn ingeschreven, om bij vacatures in te vallen, genieten 19 weduwen eene jaarlijksche uitdeeling van *f* 200 elk. Geen eigenbaat is de drijfveer dezer vereeniging. Commissarissen uit de leden gekozen, behartigen, zonder eenig geldelijk voordeel, de belangen van het fonds, en strekken tevens tot waarborg van hetzelve. Hierdoor onderscheidt zich dit fonds van vele dergelijke. Het heeft alle schokken des tijds weêrstaan en beantwoordt geheel aan het doel. Mogten vele steden dergelijke inrigtingen bezitten.

— Bij de Boekhandelaren *van Langenhuizen* te 's Gravenhage, wordt thans de inteekening geopend op eene vertaling van het verslag der commissie van onderzoek uit het Engelsche parlement, omtrent de werking der scheepvaarts-wetten op handel, scheepvaart en fabrijkwezen.

Het komt uit meer dan één oogpunt wenschelijk voor, dat de belangstelling van het Nederlandsche publiek zich op die onderneming vestige en hare volvoering mogelijk make.

Immers, schoon het door de commissie ingestelde onderzoek inzonderheid de werking der Engelsche scheepvaart-wetgeving (de bekende acts of navigation) betreffen heeft, zoo kon het wel niet anders, of eene ondervraging door enkelen van Engelands uitstekendste staathuishoudkundigen geleid en tot mannen gerigt, met alle belangen van handel en scheepvaart vertrouwd en in alle vertakkingen dier bedrijven doorkneed, moest een tal van wetenswaardige bijzonderheden aan het licht brengen, ook uit een meer algemeen oogpunt voor elken handelaar en staatsman van het hoogste gewigt.

Maar ook in zooverre het verslag bepaaldelijk de werking der scheepvaartwetgeving betreft, is het vooral op het tegenwoordig oogenblik van een veel hooger dan bloot nationaal belang.

Niemand ontveinst zich, dat eenmaal — zij het ook eerst na langdurigen tegenstand — de Engelsche navigatie-wetten, dat laatste bolwerk der protectionnisten, den weg der korenwetten zullen opgaan. Hoe onvermijdelijk zulk eene uitkomst is, wijst het verslag zelf op iedere bladzijde aan. Die uitkomst zal gewis niet verkregen worden, zonder op hare beurt een gewigtigen invloed op de handelswetgeving der overige Europesche Staten uit te oefenen, en de wenschelijkheid van het behoud der bescherming, thans nog bijna overal in meerdere of mindere mate aan de nationale vlag verleend, alomme ernstig ter sprake te brengen.

Uit dit oogpunt vooral zij het verslag der Engelsche commissie aan elk aanbevolen, die zich omtrent de werking en uitkomsten eener beschermende scheepvaart-wetgeving onderrigten wil, en elke bloot theoretische bespiegeling wantrouwende, zich slechts aan de uitspraak der praktijk verlangt te onderwerpen, ... en naauwgezette studie van den arbeid dier commissie, die bij voorkeur mannen van de meest uiteenloopende denkwijze voor zich verschijnen deed, en zelve het meest onafhankelijk standpunt bewaarde, zal beter dan iets andere, tot wegneming leiden der droombeelden en vooroordeelen, waardoor bij soortgelijke onderwerpen zoo vaak ook de helderste blik pleeg beneveld te worden.

Ook hier zal grondige kennis verbroedering en zamenwerking kunnen teweeg brengen, waar verdeeldheid en splitsing door onkunde en misverstand gevoed werd.

— In de *Stoompost* leest men:

Eene ontdekking waarvan het thans nog onmogelijk is de belangrijke gevolgen te berekenen, is gedaan door de heeren *Straite* en *Petrie* die er in geslaagd zijn om het electrisch licht voortdurend (permanent) en zelf regelend te doen zijn.

„Wij namen dit nieuwe licht waar (zoo schrijft men aan een der geachte Engelsche tijdschriften), in de concert-zaal, op het *Hannover plein*, te *Londen*, en bewonderden deze nieuwe zegepraal der wetenschap. Bij het binnentreden in de ruime zaal vonden wij haar verlicht door allerhelderst wit licht dat het schilderwerk van het plafond op de duidelijkste wijs zigtbaar maakte, en tevens eenige schilderstukken bescheen, die, ter staving van de helderheid en kracht van het nieuwe licht, in de zaal geplaatst waren. Deze proefneming voldeed geheel en al, want de grijze en geele kleur, alsmede de vleeschkleurige tinten waren volkomen zigtbaar. Wij vonden daar een gezelschap bijeen, zamengesteld uit de voornaamste wetenschappelijke mannen, zoo als de bestuurders van gaz-compagnien, octrooi-houders van alle soorten van verlichtingen, en voorts eene menigte van door en door kundige en achtenswaardige lieden.

De heeren *Straite* en *Petrie*, de uitvinders en octrooi-houders, bevonden zich op het verhevene gedeelte der zaal en beantwoordden de belangstellende vragen der deskundigen.

Na eene korte poos gaf de heer *Straite* een beknopt verslag van de voornaamste bijzonderheden der nieuwe ontdekking, welke met groote belangstelling werd aangehoord en herhaaldelijk een gemompel van opregte bewondering uitlokte. Hij bewees dat het vraagstuk, om het electrisch licht voortdurend, zelf regelend en spaarzaam te maken, was opgelost. De voordeelen dezer uitvinding zijn de volgende: het licht is geheel gevaarloos; het geeft geene hitte af en hindert derhalve noch de oogen, noch de overige zintuigen; het kan langs draden, even eenvoudig als scheldraden, geleid worden; het bespaart de onkosten van ruim honderd waskaarsen, en kan voor een stuiver per uur geleverd worden.

Nadat het buiten bekleedsel was weggenomen zagen wij eene sierlijke glazen vaas, ongeveer twee (Eng.) voet hoog en 6 duim in doorsnede, staande op eene metalen plaat, zoodat zij geen lucht bij het licht toeliet. IJzerdraad, waar langs de vloeistof geleid werd, was het eenige toestel dat men zag, en de vlam werd door den heer *Petrie* op- en neêr-gedraaid, waardoor een overgang als van den dag in den nacht plaats had, ofschoon er nog verscheiden armkandelaars in de zaal ontstoken waren. De zwakke menschelijke hand aldus, die ontzaggelijke magt te zien bedwingen, welke zich in het onweder openbaart en zich door den bliksem een uitweg baant, verbaasde alle aanwezingen en een onwillekeurige kreet van bewondering deed blijken van de diepe belangstelling welke eene zoo onovertrefbare zegepraal van menschelijk vernuft en wetenschap opwekte.

De heer *Straite* gaf zijn voornemen te kennen, om binnen kort eene reeks van voorlezingen over dit onderwerp te houden.

Nadat nog vele vragen beantwoord waren ging het gezelschap uiteen, vervuld met verbazing over de uitvinding en met bewondering over de heuschheid en eenvoudigheid der uitvinders.

DELFSHAVEN, den 21 December.

Eene gunstige dispositie van het Ministerie van Eeredienst ontvangen zijnde omtrent art. 55 van het reglement op de vacature, zoo is de beroepsbrief aan ds. *H. L. Vinke*, te Noordeloos *c. a.* toegezonden. Twaalftal: dd. *P. T. van den Berg*, in 't Woud; *T. A. Fruin*, te Pernis; *B. Glasius*, te Geertruidenberg; *J. Hoek*, te Giethoorn; *W. H. Houëll*, te Groote Lindt; *W. Kraijenbelt*, te Overschie; *N. Osti*, te Putten; *L. van der Plas*, te Piershil; *P. van Roggen*, te Kethel; *J. Roorda*, te Nes op Ameland; *C. Speelman*, aan de Bildt, en *H. L. Vinke* te Noordeloos *c. a.* Zestal: dd. *W. H. Houëll*, *W. Kraijenbelt*, *N. Osti*, (met het lot tegen *L. van der Plas*), *P. van Roggen*, *C. Speelman* en *H. L. Vinke.* Drietal: dd. *van Roggen*, *Speelman* en *Vinke.*

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: 18 Dec. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*) Londen, ledig. 22 dito. Op de reede van Harlingen, H. W. Nivel, *Lion*, (*S.*) Londen, ledig; door het lage water verhinderd binnen te komen, welke deszelfs lading (stukgoederen) met ligters aan boord gebragt wordt, en daarna zal vertrekken.

Vertrokken: 17 Dec. H. C. de Haan, *Prov. Overijssel*, Hull, granen; J. Jacobs, *Damsel*, Yarmouth, kaas en granen. 18 dito. F. J. Frankena, *de Verwagting*, New-Castle, stukgoed. 20 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, *S.*) Londen, boter en vee.

DIAKENEN DER EVANGELISCH LUTHERSCHE GEMEENTE te *Leeuwarden*, geven bij deze te kennen, dat het Gewone Jaarlijksche Winter Collect ten behoeve van de armen dier Gemeente, zal plaats hebben op Donderdag den 28 December e. k.

Diakenen zoo dikwijls de milddadigheid hunner stadgenooten ondervonden hebbende, achten alle aanmoediging onnoodig, vertrouwende, dat ook bij deze gelegenheid, de bekende milddadigheid van Leeuwardens ingezetenen, zich niet zal verloochenen.

Leeuwarden, den 21 December 1848. *Diakenen der Evang. Luth. Gemeente te Leeuwarden,* *Namens dezelve,*
J. E. MARTENS, *Pres.*
D. C. STÖCKER, *Secr.*

FRASCATI

heden Dingsdag 26 December, 's avonds ten zeven ure, bij den Heer *van der Wielen.* Entrée 60 Cents, waarvan 25 in vertering.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER C. M. NEDERVEEN, geliefde Echtgenoote van
Akkrum, den 16 December 1848. JACOB VAN DER GOOT JzN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON F. H. DE JONG, geliefde Echtgenoote van
Stavoren, den 16 December 1848. K. SCHUAK.

*** Heden beviel van eenen ZOON, G. NOLLES, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 19 December 1848. S. BOON.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van eene DOCHTER HERMINA WOUTERA HESSELINK, hartelijk geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 21 December 1848. L. HARMSEN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, D. T. C. VISSCHER, Echtgenoote van
Bolsward, H. W. WIEBES,
den 22 December 1848. *Logementhouder.*

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 17 jaren, mijne hartelijk geliefde Nicht, MAGDALENA JACOBA BROUWER.
Bolsward, den 14 December 1848. J. BOUMA.

*** Heden avond omstreeks 5 ure werd zeer onverwachts tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, van mijne zijde weggerukt door een hevige aanval van beroerte, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot den Heer HESSEL TIMONS DE JONG, in leven Secretaris der Contributie Hemelumer Oldephaert c. a. Zetelende te Stavoren, in den ouderdom van circa 51 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van ruim 28 jaren. Diep bedroefd staar ik en mijne Kinderen den overledene na; alleen het vertrouwen op God en de hoop op een zalig wederzien lenige onze smart.
Stavoren, den 15 December 1848. H. J. LOOTSMA,
Eenige kennisgeving. *Wed.* H. T. DE JONG.

Na eene ontijdige bevalling overleed heden mijne geliefde Huisvrouw, MARIA OTTES HEIDA, in den ouderdom van ruim 34 jaren, mij nalatende een Zoontje.

Leeuwarden,
den 18 December 1848.

J. J. VAN DEN BORG,
Beurtschipper van Rotterdam op Leeuwarden.

Gelieve deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed in den jeugdigen leeftijd van 15 jaren, onze geliefde Zuster CORNELIA CATHARINA ZIJLSTRA.

Harlingen,
den 18 December 1848.

P. ADAMA ZIJLSTRA.
L. J. ZIJLSTRA, — BANGA.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 19 November ll. werd ik met mijne zes kinderen diep getroffen, door het afsterven van mijn beminde Echtgenoot SIMON WIARDA, welke ramp heden wederom wordt verhoogd, daar het Gode behaagde ook mijn geliefde oudste Zoon SJOERD WIARDA, in den ouderdom van 27 jaren door den dood uit ons midden weg te nemen, aan de gevolgen van eene uitteerende ziekte.

De goede God bidde ik om mij onder deze zware rampen te sterken, met de hoop op een zalig wederzien.

Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgeving aan zijne en mijne veelvuldige Vrienden, en verzoeke van rouwbeklag verschoond te blijven.

Harlingen,
den 20 December 1848.

Wed. SIMON WIARDA,
geboren VAN DER WERFF.

*** Op heden den 23 December 1848, 's morgens ten 2½ ure overleed ten onzen huize aan eene uitterende ziekte, onze oudste Zoon NICOLAAS, in leven Rijks-Commis en Roeijer, in den onderdom van 78 jaren en 7 maanden.

Deze tot algemeene kennisgeving. Verzoekende wegens brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

Sneek,
den 23 December 1848.

IJ. K. MULDER.
K. J. MULDER.

LEEUWARDEN, den 24 December 1848. Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van circa 24 jaren, onze eenige en hartelijk geliefde Dochter ANTJE.

P. VAN ASPEREN.
J. J. H. VAN ASPEREN,
geb. HOUTWIPPER.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 19 tot en met den 25 December 1848 aangegeven: 17 Geboren. 10 Overleden. 1 Huwelijk.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten* welke gedurende de eerste helft der maand December 1848, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,	Witte	f 6,40	de Mudde.	Boter,		f 0,95	het pond.
	Roode	» 0,00	» »	Vleesch,	Koe	» 0,38	» »
Rogge		» 4,40	» »		Kalfs	» 0,00	» »
Gerst,	Vroege	» 3,20	» »		Schapen	» 0,29	» »
	Late	» 0,00	» »	Varkens-vleesch,	Versch.	» 0,50	» »
Boekweit,		» 4,60	» »		Gerookt.	» 0,85	» »
Haver,		» 2,40	» »	Aardappelen,	Vroege	» 0,00	de Mudde.
Witte Boonen		» 0,00	» »		Late	» 1,50	» »
Erwten,	Witte	» 0,00	» »	Zaad,	Kool	» 9,50	» »
	Groene	» 7,00	» »		Raap	» 0,00	» »
	Graauwe	» 0,00	» »		Lijn	» 7,50	» »

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden,
den 16 December 1848.

De Burgemeester,
VAN BOELENS.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 22 December 1848, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER f 38,00.	361/4 128/8 en 96/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 23 December 1848.

NEDERLAND.					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	47¾	48¼	48 1/16	
Dito dito	3 »	56½	56¾	56⅝	
Dito dito	4 »	73½	74	73¾	
Amort.-Synd.	3½ »				
Handel-Maats.	4½ »				
SPANJE.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	9¾	10¼	10⅛	
» » v. 510 £	5 »	9¾	10¼	10 1/16	
» onb. Stukk.	5 »				
»	3 »	28½	29	28¾	
» Binnenl. à 6/m	3 »	19¼	19¾	19⅝	
Ardoin Coupon	»	6½	7		
PORTUGAL.					
Te Londen	3 pCt.	25	25¾	25½	
»	4 »	25¼	26¾	26⅝	

RUSLAND.				Gebl.
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	99½	100¼	99¾
dito dito 1828/1829	5 »	99½	100	99¾
Dito bij dito	4 »			
Dito bij *Stiegl.*	4 »			
OOSTENRIJK.				
Metaliek	5 pCt.	71½	72	71¾
W. B. bij *G. & Co.*	4 »			
AMERIKA.				
Bank-Actien V. Staten				
Braz. 1824		76¾	77¼	77
» £ 200		74¼	74¾	74½
Peru		35¾	37¼	36¼
Grenada		13¼	14	
Mexico		20¼	21	20½
Venezuela		19	19½	

Hollandsche fondsen waren heden zonder bijzondere reden iets meer aangeboden; Spaansche zeer vast; Portugal met uitgebreide handel zeer willig met zeer goede koopers; Russische en Oostenrijksche zeer vast; van Zuid-Amerika waren de Peruanen op nieuw op de hooger koersen van Londen zeer willig, en blijven ten slotte ruim 4 pCt. hooger dan gisteren.

Zondag den 24 December.

Integralen 2½ pCt. 48 3/16. Ard. à 85 £ 10. Dito à 510 £ 9 15/16, ⅞. Dito Coupons (Nieuwe) 7, 6⅞. Dito Dito (Oude) 7, 6⅞. Binnenl. 3 pCts. 19 9/16, ½. Portug. 4 pCt. 26⅜, ½. Dito 3 pCts. 25⅜. Mexik. 21½, ¼, 7/16. Peru 35, 34½, 35, 34¾, ½, ¼, 34, ¼, 34, 33 13/16. Dito Coup. f 3, 2 15/16. Belg. bij Rothschild 2½ pCts. 41.

Van de genoteerde fondsen verdient alleen Peru eene bijzondere vermelding, waarin aanzienlijke partijen tot veel verlaagde koersen omgezet zijn. Daarentegen was er tot verhoogde prijzen zeer veel vraag naar Mexikanen.

De regthebbenden op 4393 MEDICIJNFLESCHJES en eene ongemerkte CHALOUP, den 30 en 31 October, den 1 en 20 November 1848, op Ameland aan strand gespoeld, worden bij deze uitgenoodigd, dezelve goederen te reclameren bij den Grietman van Ameland, als belast met de functien van Opperstrandvonder aldaar.

De ROOMSCH CATHOLIJKE ARMVOOGDIJ te *Heerenveen*, geeft geene voorschotten terug, aan, welke administratie ook, ten behoeve van AAGJE SCHOKKER, vrouw van LOUW METS.

Heerenveen, den 20 December 1848. A. A. PADBERG, *Adm.*

De GECOMMITTEERDEN van den Polder *de Wieren*, onder Oudega en Nijega, roepen bij deze de belanghebbenden op, tegen Zaturdag den 30 December e. k., des voormiddags ten 11 ure, bij *H. Eldering*, Kastelein te Oudega, om alsdan de rekening op te nemen, en na welbevinding te sluiten, en een nieuw Polder-bestuur te stemmen.

Namens het Polder-bestuur,
F. H. WESTRA.
H. J. DEELSTRA.
W. R. DE BOER.

BEKENDMAKING,

dat ten gevolge der faillissementen van JOHANNES BRANDSMA, Aannemer van publieke werken en JAN BRANDSMA Wz., Koopman, beide in de Lemmer woonachtig, uitgesproken bij vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Sneek, op den drie en twintigsten September achttien honderd acht en veertig, en naar aanleiding der bepalingen van het Burgerlijk-Wetboek, vervat in artikel 1683, no. 4, zooveel noodig nader vermeld bij akte voor den Notaris WAUBERT DE PUISEAU, in de Lemmer, verleden op den een en twintigsten December achttien honderd acht en veertig tusschen de Heeren ROMMERT WIJBES BRANDSMA, Koopman en Mr. BOUWE SJOERDS STIENSTRA, Procureur, eerstgenoemde in de Lemmer, laatstgenoemde te Sneek woonachtig, als Curator in voormelde failliete boedels, behoorlijk geregistreerd, en ter Griffie van het Kantongeregt Lemmer ingeschreven, de firma JOHANNES BRANDSMA EN COMPAGNIE, aldaar opgerigt den achttienden Januarij achttien honderd vier en veertig, en ten doel hebbende de Hout-affaire en Houtzagerij, en waartoe voormelde Heeren BRANDSMA als Vennooten behoorden, is ontbonden. Geschiedende hiervan aankondiging, ten einde des vereischt te voldoen aan het voorschrift van artikelen 23, 24, 26, 27 en 31 van het Wetboek van Koophandel.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Woensdag den 27 December 1848, des avonds ten 6 ure, ten huize van *A. van der Werf van Hoslinga*, Logementhouder te IJlst, publiek, bij de finale toewijzing, tegen genot van verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en MAST-, BLOK- en POMPMAKERIJ, met ERVE, TUIN en BLEEKVELD cum annexis, staande en gelegen zeer aangenaam en ter nering geschikt in de stad IJlst; bij den eigenaar *Rienk Lieuwes Pompsma* in gebruik; den 12 Mei 1849 te aanvaarden.

HOUTVERKOOPINGEN.

De Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op Donderdag den 28 December 1848, 's namiddags ten 2 ure, ten huize van *J. Smeding*, te *Veenklooster*, verkoopen:

Onderscheidene perceelen HOUTGEWAS, zoo Bosschen als Walhout en Stamboomen, waaronder: 69 Eiken, bij de Buitenplaats *Vogelzang-State* te Veenklooster; 28 zware Beuken en 3 Linden, aldaar; 29 Esschen, bij *Diemer Feenstra*, te Lutjewoude; eenige Esschen, (waaronder zware) bij *Hantje-Laan* onder Westergeest, enz.; alles nabij het vaarwater en alzoo zeer geschikt ter vervoer staande.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Vrijdag den 29 December 1848, 's namiddags ten 2 ure, ten huize van *H. Westra*, te *Kollum*, verkoopen:

Onderscheidene perceelen HOUTGEWAS, zoo Bosschen als Walhout en Stamboomen, waaronder: 186 Eiken in de *Molenbosch* bij Kollum; 6 Eiken op de *Harddraversbaan* aldaar; 1 Esch en 6 Linden, op het Hornleger voor *Nijenburgh*, aldaar; Appel- en Pruimboomen, op de Plaats bij het Kollumer Verlaat; IJpen-, Esschen en Populieren, op de Plaats van *P. Kloppenburg*, onder Kollum; Esschen, op de Plaats van *H. B. v. d. Molen*, onder Kollum; Wilgen en Esschen op het Hornleger van *Wobbe B. Reitsma*, te Lutjewoude; Eiken-, Esschen-, Wilgen en Esdoorn, op de Plaats van *J. Dorenbos*, onder Burum enz.; alles nabij het vaarwater en alzoo zeer geschikt ter vervoer staande.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, ten verzoeke van de Heeren DOUMA en v. D. VEEN, aldaar, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

1. Eene voor weinige jaren nieuw gebouwde DWARSHUIZING, met ERF, TUIN en AANBEHOOREN, staande en gelegen ten Westen van den Rijdweg nabij de Herberg *het Graauwe Paard* te Zuider-Dragten.
2. Drie perceelen HEIDE en BOUWLAND, zamen groot nagenoeg 2 bunder 30 roede, gelegen ten Oosten van de eigendommen van Mevrouw Douairière *van Eijsinga*, en ten Noorden en Zuiden van de Vaart te Hemrik.
3. De Regten van Verpachters op twee HUISSTEDEN met TUIN aldaar; in pacht bij *M. J. Meinsma* en *P. H. Wiegersma.*
4. 24 GRAVEN, op het Kerkhof te Beets.

Eigen aan de Erven van *S. T. Meetsma.*

De veiling zal plaats hebben Donderdag den 28 December e. k., 's avonds 7 uur, in *de Ster* te Dragten.

Veerschip van Heerenveen op Leeuwarden enz.

De Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, zal, op Zaturdag den 30 December 1848, des avonds ten zes ure, ten huize van den Kastelein *K. W. Feenstra*, aldaar, bij finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

De geregte HELFT, (massaal met *H. Lenos*): Van een VEERSCHIP, groot 6 lasten of 17½ ton, met ZEIL en TREIL, HAKEN en BOOMEN, en verderen Inventaris, benevens het daaraan verbonden regt van VEER, voor ¼ gedeelte van Heerenveen op Leeuwarden en Joure vice versa. Verhuurd aan *J. Pasveer*, tot 13 Mei 1850, voor f 210, ten voordeele van den kooper; waarop geboden is f 2000.

De Notaris A. A. LAND, te Schiermonnik-oog, zal, geheel naar plaatselijk gebruik, in het openbaar verkoopen, voor zoo veel de 8 eerste perceelen betreft, na bekomen regterlijke autorisatie:

1. Een HEEREN HUIS, bij de Waag te Dokkum, A, no. 181; door den Heer *Gasau* bewoond; waarop geboden is f 1769.
2. Een KOOPMANS HUIS, met TUINTJE enz., op de Kleine Breedstraat aldaar, B, no. 98; bewoond door den mede-eigenaar *H. Wenning*; waarop geboden is f 1897.
3. Een HUIS en ERF, waarin drie Woningen, met grooten vruchtbaren TUIN, op de Oranjewal aldaar, A, no. 101; bij *W. Eisma* en anderen in huur; waarop geboden is f 1550.
4. Een KOOPMANS HUIS en ERF, in de Hoogstraat aldaar, B, no. 70; bij den mede-eigenaar *G. Wenning* in gebruik; waarop geboden is f 1910.
   De perceelen 1, 2 en 4 worden gevonden op de beste standen der Stad, zeer ter nering.
5. Een HUIS en ERF, in de Kleine Oosterstraat te Dokkum, B, no. 114; in 2 gedeelten verhuurd; waarop geboden is f 380.
6. Een DITO, in de Koningstraat aldaar, C, no. 65; in 2 perceelen verhuurd; waarop geboden is f 440.
7. Een DITO, op het Keerweer aldaar, B, no. 152; bij *T. IJtsma* in huur; waarop geboden is f 223.
8. Een DITO, bij den Steenendam aldaar, D, no. 142; bij *ten Berg* in huur; waarop geboden is f 220.
9. Een DITO, op de Oranje Wal aldaar A, no. 99, bij *S. de Haan* in huur; waarop geboden is f 555.

Alles uitmuntend onderhouden, en ingerigt, sommige perceelen sinds korten tijd gedeeltelijk vernieuwd.

Gegadigden worden verzocht op Zaturdag den 30 December 1848, bij de finale toewijzing, ten huize van den Logementhouder *J. Jonker*, te Dokkum, des avonds precies ten 6 ure.

De perceelen 1, 2, 4, 5, 6, 8 en 9 op den 12 Mei 1849, en de overigen een jaar daarna te aanvaarden, van welke laatste de huur door den kooper zal worden genoten, van den 12 Mei 1849 af.

De Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, na bekomene regterlijke autorisatie, op Woensdagen den 3 Januarij 1849 provisioneel, en den 17 daaraanvolgende finaal, telkens des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *W. J. Zult*, te IJlst, publiek ter verkoop aanbieden:

Eene roijale en voor weinige jaren aanmerkelijk vertimmerde HUIZING met daarnaast staande STALLING en achter gelegen TUIN, alles staande en gelegen binnen de stad IJlst, zeer geschikt tot de uitoefening van eenig bedrijf; door Mej. de Wed. *S. van Berkum*, als mede eigenaarsche wordende bewoond.

Den 12 Mei 1849 vrij te aanvaarden.

De Notaris R. J. J. TER HORST, te Steenwijk, is voornemens, om op Maandag den 8 Januarij 1849, des morgens ten 9 ure en volgende dagen, ten sterfhuize van *Jan Woldberg* en *Vrouw*, in de Woudstraat te Steenwijk, publiek en aan de meestbiedende te verkoopen:

Alle de voorhanden zijnde GOEDEREN, in eenen tot heden met succes gedreven IJzer-, Neurenberger- en Vrouwen-Hoedenwinkel, bestaande hoofdzakelijk in: Timmermans Gereedschappen, Kettings, Tangen, IJzerenpotten, Ketels en Braadpannen, Ploegmessen, Spijkers, IJzerdraad, Koffijmolens, Strijkijzers, Comfooren, enz.; Knip-, Scheer- en Pennemessen, Scharen, Tondelpotten, Sloten, Knippen, Balans en Schalen, Messen, Lepels, Vorken, enz.; voorts ruim 400 beste strooijen Vrouwen Hoeden, waaronder vele van Italiaansch stroo en naar den laatsten smaak, eene groote hoeveelheid fijne Linten, Fluweel, Handschoenen, Naaizijde, Kouzen, Engelsche Wol en Garens, ruim 100 R. K. Kerkboeken en meer.

Wijders eenen goeden INBOEDEL, als: Kabinet, Chiffonnière, Tafels, Spiegels, Stoelen, Klok, Bedden, Dekens, Linnen, Wollen, Mans- en Vrouwen Kleedingstukken, Goud, Zilver, Porselein en meer.

Alle welke goederen te bezigtigen zijn gesteld op Vrijdag den 5 Januarij 1849.

Uit de hand te koop,

AANVAARDING PETRI EN MEI 1849:

Nagenoeg de HELFT in eene beste, zeer gerieflijk gelegene en met weinig Floreen bezwaarde ZATHE en LANDEN, met HUIS en SCHUUR, no. 18, groot p. m. 40 bunder, alle Greidlanden, staande en gelegen tusschen de Scharsterbrug en het Huis ter Heide aan den publieken Weg van de Joure naar de Lemmer, in de Scharren onder Oldeouwer, grietenij Doniawerstal; thans bewoond door den mede-eigenaar *Wiebe Annes de Boer*, en bij denzelven te bevragen.

Nota. De overige aandeelen behooren aan meerderjarigen.

Uit de hand te huur,

op 12 Mei 1849 te aanvaarden: Eene HUIZINGE en GROFSMEDERIJ, te Franeker, buiten de Harlinger Poort aan den Rijdweg aldaar; te bevragen bij de Weduwe L. W. v. D. WOUDE, te Franeker. Brieven franco.

Verkoop eener Heeren Huizinge, te Leeuwarden.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op *Donderdag den 28 December* 1848, bij *Swildens*, in het Friesch Koffijhuis, te Leeuwarden, *provisioneel*, en op Maandag den 8 *Januarij* 1849, bij *Witteveen* in het Wapen van Friesland, aldaar, *finaal*, telkens des namiddags ten 4 ure, verkoopen:

Eene hechte HEEREN HUIZINGE met TUIN en BLEEK, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, letter I, no. 108, sectie A, no. 736, groot 3 roede 50 el, *bestaande in:* twee Beneden- en twee Bovenkamers, Gang en Kelderskamer, Keuken, Kelder, Tuin en Bleek, Put en Regenwatersbak enz.; door Mejuffers *A.* en *S. van Giffen* als eigenaressen bewoond; den 12 Mei 1849 te aanvaarden.

Te bezigtigen op de zitdagen, van des voormiddags 11 tot des namiddags 2 ure.

Bij geslotene briefjes te huur:

DRIE GROOTE ZATHEN EN LANDEN, VOOR 5 JAREN, INGAANDE PETRI, MEI EN JACOBI 1849, ALS:

1. Eene uitgestrekte vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, groote SCHUUR, voor Granen, Hooi enz., groote SCHAAPSKOOI, VARKENSHOK, TUIN, WEID-, BOUW-, HOOI-, BOSCHGRONDEN en HEIDEVELDEN, staande en gelegen te Haule, te zamen groot p. m. 180 bunder; bij *Albert Hendriks de Boer* in huurgebruik, strekkende ten zuiden, bijna van het Diep tot noordwaarts aan de Velden van Haulerwijk, en ten oosten hiervan gelegen veld.
2. Eene dito zeer mooi gelegen en in besten vruchtbaren staat zijnde ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, groote SCHAAPSKOOI, TUIN, VRUCHTBOOMGAARD, WEID-, BOUW-, HOOILANDEN en HEIDEVELDEN, staande en gelegen te Jubbega, Schurega, even beoosten den nieuwen weg naar de Gorredijk, loopende van de Compagnonsvaart ten noorden tot zuidwaarts in de Tjonger, met Weidland onder Oldeberkoop, te zamen groot p. m. 66 bunder; bij *Hendrik Jans Jelsma* in huurgebruik.
3. Eene dito vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR, SCHAAPSKOOI, HIEMINGE, VRUCHTBOOMGAARD, TUIN, WEID-, BOUW-, HOOILANDEN en HEIDEVELDEN, staande en gelegen in de 18 stelle van Hoornsterzwaag, te zamen groot 50 bunder buiten de Weidfenne; bij *Pieter Frankes van der Weide* in huurgebruik.

De Voorwaarden en nadere inlichtingen zijn te vernemen bij den Notaris A. R. VAN VOORST, te Gorredijk en JANNE JANS PRAKKEN, te Tronde onder Elsloo; terwijl de *franco* briefjes moeten worden ingeleverd bij gemelden Notaris, vóór den 8 Januarij 1849.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN VIJF JAREN, INGAANDE SINT PETRI EN MEI 1849:

1. Eene ZATHE en LANDEN, gelegen te Follega, groot 79 bunder 45 roede en 50 el; thans in huur en gebruik bij *Hylke Bouwes Haagsma.*
2. Eene ZATHE en LANDEN, gelegen te Nijega, in de grietenij Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, groot 40 bunder 60 roede 25 el; thans in huur en gebruik bij *Tjebbe Jans van der Meer.*

De Conditien zijn te vernemen ter Secretarie der stad Sloten, alwaar de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 10 Januarij 1849.

TE HUUR OF UIT DE HAND TE KOOP, te aanvaarden 12 Mei 1849:

Eene HUIZINGE, gekwoteerd letter D, no. 173, staande op de Koemarkt te *Leeuwarden*, zeer geschikt ingerigt voor eene Winkel-Affaire.

Conditien te vernemen bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.*

Uit de hand te koop:

Eene deftige, tot velerlei Affaire geschikte HUIZINGE, staande in het dorp Sint Anna-Parochie, voorzien van: ruim Voorhuis, behangene Voor- en Achterkamer, Bovenkamers, Keuken en verdere Commoditeiten, benevens ERF en TUINGROND, met REED en STEEG, kadastraal groot 5 roede 40 el; te aanvaarden 12 Mei 1849; de helft van den koopprijs kan er onder gevestigd blijven en nadere informatien zijn te bekomen bij de eigenaresse de Weduwe K. A. KIM, te St. Anna-Parochie.

LEES HIER.

Door verandering van affaire uit de hand TE KOOP: Een geoctrooijeerd en geadmitteerd, winstgevend VEERSCHIP, varende ad vice versa van *Makkum* op *Workum*. Te bevragen bij R. VAN ALTHUIS, te Makkum. Brieven franco.

Al wie iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of papieren onder zich berustende heeft, behoorende tot den boedel en nalatenschap van wijlen TEUNIS HARKES KLAVER, in leven Schipper, gedomicilieerd geweest in de Lemmer en overleden te Rotterdam op den 18 November 1848, wordt verzocht daarvan opgave, betaling of afgifte te doen aan en ten Kantore van den Notaris WAUBERT DE PUISEAU, in de Lemmer, vóór of op den 15 Januarij 1849.

ONDERLINGE VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ tegen sterfte van Runderen.

De Ondergeteekenden Directeuren en Commissarissen van de Onderlinge Verzekering-Maatschappij tegen Sterfte van Runderen, gevestigd te Tiel, provincie Gelderland, brengen bij deze, ter kennis van Heeren Veehouders en Landeigenaren, dat zij tot hunnen Hoofd-Agent voor de provincie Vriesland, hebben aangesteld den Heer P. M. KESLER, wonende te Leeuwarden, op het Heerenwaltje letter G, no. 68.

Conditien wegens de Verzekeringen van Runderen, kan men ter inzage bekomen alle Vrijdagen, van 's voormiddags *elf* tot 's namiddags *een* ure ten zijnen huize.

Tiel, December 1848.

Namens de Directie,
F. J. VAN EVERDINGEN, *Notaris.*
H. W. SCHONEWALD, *Commissionair.*
M. D. HOUDTZAGERS, *Koopman.*

Ook vraagt men nog in onderscheidene Grietenijen dezer provincie CORRESPONDENTEN, welke tevens het taxeren van Runderen kunnen waarnemen. Hierop reflecterende gelieve men zich franco of in persoon te adresseren bij onzen boven vermelden Hoofd-Agent.

DORDRECHTSCHE MAATSCHAPPIJ van Brandverzekering.

De Directeur der bovenvermelde Maatschappij, brengt bij deze, ter kennis van het algemeen, dat bij zijnen Agent en Correspondenten de gelegenheid bestaat tot ultimo December MOLENS van welken aard, voor geene *onderlinge*, maar vaste Premie te Assureren voor den jare 1849. De derde afdeeling dezer Maatschappij, welke alleen uit Molens bestaat, is volstrekt niet in verband met de andere afdeelingen, daar iedere afdeeling een bijzondere Kas heeft waarmede de Brandschade wordt betaald. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer P. M. KESLER, Agent voor de Stad Leeuwarden en omstreken, wonende op het Heerenwaltje, letter G, no. 68; alsmede bij den Heer J. J. BURGHRAAFF, wonende te *Oosterbierum*, voor de plaatsen: Minnertsga, Tjummarum, Oosterbierum, Sexbierum, Pietersbierum en Wijnaldum; bij den Heer S. M. MAAKAL, wonende te *Dragten*, voor de plaatsen: Dragten, Beetsterzwaag en Gorredijk; bij den Heer S. J. ZOUVELE, wonende te *Joure*, voor de plaatsen: Joure, Langweer, Sloten, Balk, Lemmer, Heerenveen en Akkrum.

Dordrecht, December 1848.

F. VERSCHUUR, *Directeur.*

Aan Belanghebbenden.

Door deze wordt aan het geëerde Publiek bekend gemaakt, dat gedurende den winter, bij digt water, de Ondergeteekende Trekschipper, voornemens is, op verzoek van eenige Kooplieden, met een WAGEN te rijden, drie malen per week, en wel op *Dingsdag, Donderdag* en *Zaturdag;* terwijl alle Goederen enz. zullen vervoerd worden tegen eene behoorlijke scheepsvragt.

Ieder die iets ter bezorging heeft, wordt verzocht om het te bezorgen te Leeuwarden, in het Lands Welvaren, en te Sneek bij de Wed. *Meijer*, in het Hooghuis.

J. R. SEMLER, *te Leeuwarden.*

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN TE LEEUWARDEN,

DOOR MANSPERSONEN,

OM EENEN PRIJS VAN

TIEN GOUDEN WILLEMS,

EN EENE PREMIE VAN

DRIE GOUDEN WILLEMS;

welke zal plaats hebben, indien ijs en weder zulks toelaten, op DONDERDAG den 28 December e. k.

De inschrijving zal geschieden op Woensdag den 27 December, ten huize van SWILDENS, in het *Friesch Koffijhuis*, des voormiddags van *elf* tot *twee* ure, waarna men terstond tot de loting zal overgaan.

De Hardrijderij zal eenen aanvang nemen des morgens ten *tien* ure.

In den STADSTUIN zullen bij de HARDRIJDERIJ te *LEEUWARDEN* LOKALEN VERWARMD, en VERVERSCHINGEN te bekomen zijn.

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN TE DOCKUM,

DOOR MANSPERSONEN,

op DONDERDAG den 28 December 1848; aanvang 's voormiddags ten 10 ure,

OM EENEN PRIJS VAN

EEN HONDERD DERTIG GULDEN,

EN EENE PREMIE VAN

DERTIG GULDEN,

Aangifte bij JAN JONKER, in *den Benthem*, Woensdag namiddag van 2-4 ure en onmiddellijk daarna de loting.

DOCKUM.

Eenige Liefhebbers van het Schaatsrijden te Dockum, loven aan ieder der 16 laatste Rijders van de Hardrijderij aldaar op den 28 December e. k., behalve aan de winners van Prijs en Premie, eene belooning van VIJF GULDENS uit.

HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN TE BOLSWARD,

den 30 December 1848, door Manspersonen.

PRIJS *f* 100.
PREMIE *f* 30.

Aangave bij de Wed. BIJVOETS, en loting Vrijdag avond ten 9 ure. Begin 's morgens ten 9 ure.

INTREKKING.

De in de Provinciale Friesche Courant van Zondag jl. geannonceerde HARDRIJDERIJ OP SCHAATSEN te *Buitenpost*, wordt bij deze INGETROKKEN.

SCHIJFSCHIETEN.

Met toestemming van het Ed. Achtb. Bestuur van Dantumadeel, zal MINNE LUITZENS DANTUMA, Kastelein te Driesum, op Zaturdag den 30 December 1848, des voormiddags precies ten tien ure, laten *Verschijfschieten: Onderscheidene groote en kleine fraaije GOUDEN en ZILVEREN VOORWERPEN, ter gezamenlijke waarde van twee honderd Guldens.* Alle Liefhebbers worden hiertoe uitgenoodigd.



HOLLOWAY'S PILLEN.

Laat liever de aan leverziekte, maagziekte of aan een galachtig gestel lijdende, de bewonderingswaardige *Pillen van Holloway* gebruiken (eene zuivere plantaardige bereiding) en zich van wijn, bier en geestrijke dranken onthouden, ook geene vruchten of groenten eten; dan, zoo als sommigen doen, die 's avonds *Blue Pills* (tot welker zamenstelling *Calomel* behoort) innemen en de volgenden morgen een sterk werkend laxeermiddel gebruiken; zij zullen zich zelven daar bij zooveel beter bevinden als of zij eenige jaren jonger geworden waren.

Een ongehuwde GRUTTERSKNECHT, zijn werk wel verstaande en van goede getuigschriften voorzien, den 12 Mei 1849 eene dienst begerende, vervoege zich in persoon bij G. L. KUIPERS, Mr. Grutter op Bergumerdam.

Op den Molen genaamd *ROPTA*, bij Metslawier, wordt *dadelijk* gevraagd een ongehuwden MOLENAARSKNECHT, voorzien van goede getuigschriften, en bekwaam om op die ROG-, PEL- en WEITMOLEN de betrekking van Meesterknecht waar te nemen. Gegadigden vervoegen zich in persoon, of bij den Molenaar aldaar, of bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, te Dockum. Brieven franco.

Een TOUWSLAGERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien, kan dadelijk vast werk bekomen bij J. KUIPERS, op het Schavenek te Leeuwarden. Brieven franco.

Er wordt gevraagd tegen Mei aanstaande een KNECHT die het Goud- en Zilver Oorijzermaken grondig verstaat.

Adres bij A. MENTZ, Goud- en Zilversmid op de Kelders te Leeuwarden. Brieven franco.

Lees hier. Diegene welke Vrijdag den 22 dezer jl. uit den Winkel van H. TULP, te Leeuwarden, per abuis heeft medegenomen een Linnen Zakje, waarin 70 vellen GEZEGELDE *Concentbilletten voor plaatselijke belastingen*, wordt vriendelijk verzocht dit ten spoedigsten aan bovengemelde terug te bezorgen.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper, Boek- en Steendrukker te Leeuwarden, is voor het jaar 1849 gedrukt en te bekomen de van ouds gerenommeerde

FRIESCHE ALMANAK MET ROODE LETTERS,

berekend door *Elte Martens Beima.*

Bij denzelfden worden vervaardigd alle soorten van Grootboeken, Journalen en verdere Koopmans-, Kantoor- en Schrijfboeken, Rekeningen, Facturen, Wissels, Assignatien, Kwitantien, Adres- en Visite-Kaartjes, gelijk voorts alle Druk-, Steendruk en Linieerwerk.

Bij denzelfden is ter perse en zal zoo spoedig mogelijk doch eerst na nieuwjaar verschijnen: DE PROVINCIALE ALMANAK VAN FRIESLAND voor 1849, inhoudende opgave van alle *Autoriteiten, Besturen, Collegien, Administratien* enz. in deze Provincie.

Dezelfde uitgever heeft aan de inteekenaren verzonden en verder algemeen verkrijgbaar gesteld:

BESCHOUWING VAN HET HEELAL,

DOOR

PROF. KAIZER,

uitmakende de eerste aflevering der nieuwe uitgave van J. A. UILKENS, DE VOLMAAKTHEDEN VAN DEN SCHEPPER IN ZIJNE SCHEPSELEN BESCHOUWD, *tot verheerlijking van God en tot bevordering van nuttige natuurkennis.* Herzien en op de tegenwoordige hoogte der wetenschap gebragt door Prof. *Kaiser*, Prof. *Matthes*, Prof. *van der Boeven*, Prof. *van Hall* en Dr. *E. M. Beima*. Berigt en Voorwaarden van inteekening alomme *gratis* verkrijgbaar. De eerste levering kost bij inteekening 80 Cent.

*** **De Bijekoer, Frysk Jierboekje foar 1849,** uitgegeven wordende bij W. J. BRUINING Kz., te Franeker, voor den geringen prijs van 30 *Cents*, bevattende behalve den Kalender, tachtig bladzijden druks (*Frysk Grienmank*), is bijna UITVERKOCHT; alle verdere aanprijzing is wel onnoodig zijn.

Van de jaargangen 1846, 1847 en 1848 zijn ook nog maar zeer weinige Ex. voorhanden.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.